שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כיתה: _____

כתיבת סיפור: מבנה העלילה

דף עבודה

הגור באמצע הדרך*

1 | ביום שישי בבוקר יצא עומר עם אביו לרכוב על אופניים בשביל שליד הכפר.

2 | פתאום שמע עומר יבבה חלשה. מתחת לשיח ישב גור כלבים קטן, רטוב ורועד, ולא היה איש בסביבה.

4 | השמיים החשיכו והתחיל לרדת גשם. עומר לא ידע מה לעשות - להשאיר את הגור לבד או לקחת אותו?

6 | לבסוף עטף עומר את הגור במעיל שלו, ואביו התקשר לעמותה לבעלי חיים. מתנדבת הגיעה ולקחה את הגור לטיפול.

8 | שבוע אחר כך קיבל עומר תמונה: הגור יבש, שמח, ובבית חדש.

* נכתב על ידי רועי חזן, 2017. מתוך הקובץ «סיפורים מן החצר».

2 התאימו כל פסקה לחלק בעלילה.

חלק	פסקה מספר
פתיחה	
סיבוך	
שיא	
התרה	
סיום	

3 כתבו סיום אחר לסיפור (2–3 משפטים).

_____

_____

_____

המפתח של מאיה*

1 | ביום שלישי אחר הצוהריים חזרה מאיה מבית הספר. אימא הייתה בעבודה, ומאיה הרגישה גאה: בפעם הראשונה הורשה לה לפתוח את הדלת לבד.

כשהגיעה לפתח הבית, הכניסה את ידה לכיס התיק - והכיס היה ריק. היא חיפשה בכל התאים והפכה את התיק על המדרגות, אבל המפתח לא היה שם.

הלב שלה דפק בחוזקה. השמיים התקדרו, והשכנים עוד לא חזרו מהעבודה. «מה אעשה עכשיו?» לחשה לעצמה, ודמעות עלו בעיניה.

פתאום נזכרה: בהפסקה היא הוציאה את המפתח כדי להראות לחברה את מחזיק המפתחות החדש. היא רצה חזרה לבית הספר, והשומר חייך והושיט לה את המפתח, שנמצא על ספסל בחצר.

באותו ערב תפרה אימא לולאה קטנה בתוך התיק, ומאז המפתח קשור אליה היטב.

* נכתב על ידי אפרת אזולאי, 2015.

5 ענו לפי הסיפור.

א. מהו הסיבוך בסיפור?

○ מאיה חוזרת מבית הספר ○ מאיה מגלה שהמפתח אינו בתיק ○ אימא תופרת לולאה

ב. איזו פסקה היא השיא?

○ פסקה 2 ○ פסקה 3 ○ פסקה 5

ג. מה מלמד הסיום?

○ שאסור ללכת לבית הספר לבד ○ שאפשר ללמוד מטעות ולמצוא פתרון שימנע אותה

○ שהשומר כועס

6 מצאו בכל משפט מן הסיפור את «הכלי של הכותבים»: מילת זמן, שיח ישיר או תיאור רגש. כתבו את המילים ואת סוג הכלי.

א. הלב שלה דפק בחוזקה.

ב. «מה אעשה עכשיו?» לחשה לעצמה.

ג. פתאום נזכרה.

ד. באותו ערב תפרה אימא לולאה קטנה.

7 נכון או לא נכון?

א. בפתיחה הכותב מציג מי הדמות, היכן ומתי מתרחש הסיפור. נכון / לא נכון

ב. הבעיה נפתרת בעזרת השכנים. נכון / לא נכון

8 כתבו פתיחה אחרת לסיפור (3–4 משפטים): הציגו את הדמות, את המקום ואת הזמן, והוסיפו תיאור של מראה או של רגש.

9 **התאימו לכל חלק בעלילה את מה שקורה בו.**

טור א	טור ב
1. פתיחה	☐ מתחילה בעיה
2. סיבוך	☐ מה קרה אחר כך ומה למדה הדמות
3. שיא	☐ הבעיה נפתרת
4. התרה	☐ מכירים את הדמות, המקום והזמן
5. סיום	☐ רגע המתח הגדול

10 **מיינו את «הכלים של הכותבים».**

למחרת | «בואו מהר!» קרא דני | ידיה רעדו מפחד | לפתע | «אני לא מאמין», לחש סבא | הוא חייך מאוזן לאוזן | כעבור שעה | «איפה הכלב?» שאלה רוני

מילת זמן	שיח ישיר	תיאור רגש

11 **השלימו את מילות הזמן מן המחסן כדי לחבר בין האירועים.**

בבוקר | פתאום | כעבור כמה דקות | לבסוף | למחרת

א. _____ יצאה גלי לגינה להשקות את הפרחים.

ב. _____ שמעה רעש מוזר מאחורי הגדר.

ג. _____ הציץ מבין העלים קיפוד קטן.

ד. _____ הניחה לו גלי צלוחית מים ונכנסה הביתה.

ה. _____ חזר הקיפוד, והפעם הביא איתו חבר.

12 **כתבו את המשפטים בשיח ישיר: «דני אמר לאחותו שהוא מצא את המפתח.»; «המורה שאלה את התלמידים מי רוצה להתנדב.»**

תשובות – כתיבת סיפור: מבנה העלילה

2 **התאימו כל פסקה לחלק בעלילה.**

חלק	פסקה מספר
פתיחה	**1**
סיבוך	**2**
שיא	**3**
התרה	**4**
סיום	**5**

3 **כתבו סיום אחר לסיפור (2–3 משפטים).**

תשובה אפשרית: תשובה אישית: למשל, הגור נשאר אצל עומר והפך לחבר הכי טוב שלו.

5 **ענו לפי הסיפור.**

א. מהו הסיבוך בסיפור?

○ מאיה חוזרת מבית הספר ● **מאיה מגלה שהמפתח אינו בתיק** ○ אימא תופרת לולאה

ב. איזו פסקה היא השיא?

○ פסקה 2 ● **פסקה 3** ○ פסקה 5

ג. מה מלמד הסיום?

○ שאסור ללכת לבית הספר לבד ● **שאפשר ללמוד מטעות ולמצוא פתרון שימנע אותה**

○ שהשומר כועס

6 **מצאו בכל משפט מן הסיפור את «הכלי של הכותבים»: מילת זמן, שיח ישיר או תיאור רגש. כתבו את המילים ואת סוג הכלי.**

א. הלב שלה דפק בחוזקה. ← **הלב שלה דפק בחוזקה – תיאור רגש (פחד)**

ב. «מה אעשה עכשיו?» לחשה לעצמה. ← **«מה אעשה עכשיו?» – שיח ישיר**

ג. פתאום נזכרה. ← **פתאום – מילת זמן**

ד. באותו ערב תפרה אימא לולאה קטנה. ← **באותו ערב – מילת זמן**

7 **נכון או לא נכון?**

א. בפתיחה הכותב מציג מי הדמות, היכן ומתי מתרחש הסיפור. **נכון**

ב. הבעיה נפתרת בעזרת השכנים. **לא נכון** – מאיה נזכרת היכן הוציאה את המפתח, והשומר מחזיר לה אותו

8 **כתבו פתיחה אחרת לסיפור (3–4 משפטים): הציגו את הדמות, את המקום ואת הזמן, והוסיפו תיאור של מראה או של רגש.**

תשובה אפשרית: בבוקר חורפי וקר יצאה מאיה, ילדה בת אחת עשרה עם צמה ארוכה ומעיל אדום, מביתה שבקצה הרחוב. היא התרגשה מאוד, כי אימא הבטיחה שהיום תחזור הביתה לבד ותפתח את הדלת במפתח משלה.

9 **התאימו לכל חלק בעלילה את מה שקורה בו.**

טור א	טור ב
1. פתיחה	**2** מתחילה בעיה
2. סיבוך	**5** מה קרה אחר כך ומה למדה הדמות
3. שיא	**4** הבעיה נפתרת
4. התרה	**1** מכירים את הדמות, המקום והזמן
5. סיום	**3** רגע המתח הגדול

10 **מיינו את «הכלים של הכותבים».**

מילת זמן	שיח ישיר	תיאור רגש
למחרת, לפתע, כעבור שעה	«בואו מהר!» קרא דני, «אני לא מאמין», לחש סבא, «איפה הכלב?» שאלה רוני	ידיה רעדו מפחד, הוא חייך מאוזן לאוזן

11 **השלימו את מילות הזמן מן המחסן כדי לחבר בין האירועים.**

א. **בבוקר** יצאה גלי לגינה להשקות את הפרחים.

ב. **פתאום** שמעה רעש מוזר מאחורי הגדר.

ג. **כעבור כמה דקות** הציץ מבין העלים קיפוד קטן.

ד. **לבסוף** הניחה לו גלי צלוחית מים ונכנסה הביתה.

ה. **למחרת** חזר הקיפוד, והפעם הביא איתו חבר.

12 **כתבו את המשפטים בשיח ישיר: «דני אמר לאחותו שהוא מצא את המפתח.»; «המורה שאלה את התלמידים מי רוצה להתנדב.»**

תשובה אפשרית: «מצאתי את המפתח!» אמר דני לאחותו. «מי רוצה להתנדב?» שאלה המורה את התלמידים.